

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August-december 2024
Institution	Thy-Mors HF og VUC
Uddannelse	Hf enkeltfag
Fag og niveau	Biologi c, hf-e
Lærer(e)	Sofie Graarup Jensen
Hold	t341bi-c

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Livet starter i vand
Titel 2	Brug kroppen
Titel 3	Varmere, vildere og vådere
Titel 4	Opsamling

Anvendte grundbøger:

Titel 1	Livet starter i vand
Indhold	<p><u>Kernestof</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De første celler: Sakset og omskrevet fra: https://www.biotechacademy.dk/undervisning/grundskole/celler-livets-byggesten/livets-udvikling/ og https://www.biotechacademy.dk/undervisning/grundskole/celler-livets-byggesten/livets-opstaaen/ - Opbygning af eukaryote og prokaryote celler: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=130 og https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=133 og https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=134 - Havet som økosystem, abiotiske og biotiske faktorer: "Havet – din fortid og fremtid" fra WWF's grundbog "Opdag Havet". - Primærproduktion, fotosyntese, respiration og fødekæder : "Havet – din fortid og fremtid" fra WWF's grundbog "Opdag Havet". - Energistrømme i økosystemet: Energristrømme: https://www.youtube.com/watch?v=ZEulJbe-pHQ - Eutrofiering og iltvind fra WWF's grundbog "Opdag Havet".

	<ul style="list-style-type: none"> - Sammenskrevne artikler "Er muslinger løsningen?" <p><u>Supplerende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Besøg/oplæg på havnen (https://www.30fjorde30dage.dk/) - Film "Livets opståen" - Livets opståen: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=132 - Døde fisk i fjorden ved Thisted: https://www.tvmidtvest.dk/thisted/tusindvis-af-doede-fisk-skaber-bekymring-folk-synes-det-er-en-lokal-miljoekatastrofe - Sådan virker et mikroskop: https://vimeo.com/715203889 - DR Explainer om iltsvind: https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_-hvad-kvaeler-livet-i-havet_413092 <p><u>Øvelser/forsøg</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mikroskopering af dyre- og planteceller - Påvisning af fotosyntese og respiration med BTB - Undersøgelse af biotiske og abiotiske faktorer ved fjorden
Omfang	Ca 31 normalsider og ca. 17 moduler a 75 minutter
Særlige fokuspunkter	Naturvidenskabelig metode IT-kompetencer Faglig læsning Skrive journal
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde og mundtlig fremlæggelse Anvendelse af fagprogrammer og app Eksperimentelt arbejde og naturvidenskabelig metode

[Retur til forside](#)

Titel 2	Brug kroppen
Indhold	<p>Indhold: Oversigt over kroppens organsystemer, blodkredsløbet, hjerte, lunger, nervesystemet, makronæringsstoffer og blodsukkerregulering</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kroppens organer: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=777&L=0 + oversigt - Kroppens energibehov: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=845 - De officielle kostråd: https://www.youtube.com/watch?v=ZpGtyq-d6Qo&t=51s - Makro- og mikronæringsstoffer: Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Kulhydrater Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Protein - Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder

	<ul style="list-style-type: none"> - Fedt - Kulhydrater Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Kostfibre - Kulhydrater Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Alkohol - Kulhydrater Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Enzymer Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Blodsukkerregulering - Biologibogen C hf – ”Insulin og glukagon”: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=855 - Glykæmisk Indeks – egen tekst - Brug kroppen - Biologi i Udvikling: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=250 - Energibalance - Biologibogen C HF: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=841 (0,5) - Blodkredsløbet https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=252 - Lunger og vejrtrækning - https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=253 - Hjertet (slagvolumen, puls og minutvolumen) – Egen tekst + sammenskrevet fra forskellige kilder - Genetik - Biologibogen C hf: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=795, https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=793 - Genetiske grundbegreber: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=794 - Det bliver i familien: https://biologibogenchf.systeme.dk/?id=793 <p>Supplerende</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beskriv et selvvalgt organ - Sundt eller falsk?: https://www.youtube.com/watch?v=yNJSxZMWAUw - Artikel: ”Hvis du skal have en last, så vælg Nutella”: https://www.zetland.dk/historie/sO9k2dxP-a8DEYJ9z-35389 (4,5 normalsider) - Bloddoping: https://bioaktivator.systeme.dk/?id=2928 - Artikel: Vingegaard boner ud i tests som et sjældent eksemplar (https://sport.tv2.dk/cykling/2021-07-11-vingegaard-boner-ud-i-tests-som-et-sjaeldent-eksemplar) - Podcast: Naturfag i ørene: Epigenetik: https://open.spotify.com/episode/1ivqWB8kpuLJWIIQ8fP8i1?si=f78c67df05304181 <p>Forsøg og øvelser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spaltning af stivelse med spytamylase - Blodsukker og GI-indeks - Regulering af åndedræt - Udregning af minutvolumen - Bestem din genetiske profil/Byg et barn
Omfang	Ca 43 normalsider og ca 15 moduler á 75 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Indsamle, vurdere og anvende naturfaglige informationer fra forskellige typer af kilder.</p> <p>Eksperimentelt arbejde, herunder kvalitativt og kvantitativt, samt sikkerhed i laboratoriet.</p> <p>Skriftlig formidling af eksperimentelt arbejde, journal og rapport</p> <p>Eleveoplæg</p>

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Skriftligt arbejde i form af journal, rapport Eksperimentelt arbejde
-----------------------------------	---

[Retur til forside](#)

Titel 3	Varmere, vildere, vådere
Indhold	<p>Indhold: Kulstofkredsløb, klimaforandringer, fotosyntese og respiration, alkoholfermentering</p> <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulstofkredsløbet: https://biologibogenchf.systime.dk/?id=902 - Fotosyntese: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=184#c536 - Respiration: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=186#c555 - Biodiversitet: https://biologibogenchf.systime.dk/?id=900#c4937 - Global opvarmning https://undervisning.wwf.dk/global-opvarmning-0 - Klimaforandringer i havet: https://www.youtube.com/watch?v=4mRJVnKLxIA&feature=youtu.be - Forsuring af havet: https://undervisning.wwf.dk/forsuring - Naturfag i ørene: Biodiversitet - Vådområder som klima- og naturløsning (sammenskrevet fra forskellige kilder) - Bioethanol og alkoholgæring: Sammenskrevet fra forskellige kilder <p>Supplerende</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikel og tv-indslag: "Han har verdens – måske – bedste klimaløsning: https://nyheder.tv2.dk/udland/2021-02-18-han-har-verdens-maaske-bedste-klimaloesning - Artikel: "Regeringens skrivebordsøvelser er en forkert vej til at nå 2025-målet": https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13677867/regeringens-skrivebordsovelser-er-en-forkert-vej-til-at-na-2025-malet?publisherId=13559882 - Artikel/brevkasse: "Er bioethanol virkelig miljøvenligt?": https://ing.dk/artikel/er-bio-ethanol-virkelig-miljoevenligt <p>Forsøg og øvelser</p> <ul style="list-style-type: none"> - Respiration i jord ved forskellig temperatur - Pust i BTB - Tegn dit eget C-kredsløb - Gæringsforsøg
Omfang	Ca 34 sider og 11 moduler á 75 minutter
Særlige fokuspunkter	Eksperimentelt arbejde herunder journalføring Mundtlig træning i beskrivelse af modeller og figurer Gruppearbejde
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning Gruppearbejde Eksperimentelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 4	Opsamling
Indhold	<p>Indhold: DNA og genetik</p> <p>Kernestof</p> <ul style="list-style-type: none"> - DNA: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=154 - Cellens livscyklus: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=155 - DNA-replikation: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=156 - PCR: https://biologiudvikling.ibog.nucleus.dk/?id=175 <p>Supplerende</p> <ul style="list-style-type: none"> - PCR interaktiv animation: https://dnalc.cshl.edu/resources/animations/pcr.html - Video: https://www.youtube.com/watch?v=B1MPUZAamsM - Video: https://www.youtube.com/watch?v=ThG_02miq-4&t=360s <p>Øvelser og forsøg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Isolation af DNA fra et bær
Omfang	Ca 13 sider og 4 moduler á 75 minutters varighed
Særlige fokuspunkter	Prøvetræning og repetition
Væsentligste arbejdsformer	Mundtlig og skriftlig præsentation

[Retur til forside](#)